

Britt Steiner
Handläggare

Tilläggsanslag för åtgärder inom barn- och skolnämndens respektive utbildningsnämndens verksamheter med anledning av coronapandemin

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår att kommunstyrelsen beslutar

- att bevilja barn- och skolnämnden ett tilläggsanslag 2021 om 2 000 000 kronor för att kunna påbörja insatser för att hantera effekter av coronapandemin,
- att bevilja utbildningsnämnden ett tilläggsanslag 2021 om 2 000 000 kronor, varav 1 000 000 kronor avser vuxenutbildning, för att kunna påbörja insatser för att hantera effekter av coronapandemin, samt
- att finansiering ska ske via kommunstyrelsens reserverade medel för Coronapandemin.

Sammanfattning

Coronapandemin (covid-19) har medfört och medför fortsatt stora utmaningar för samhället. Lunds kommun utgår i sitt arbete och åtgärder från ansvariga myndigheters bedömningar och rekommendationer. Lunds kommun har beslutat om ett antal åtgärdspaket under 2020 och 2021 för att lindra konsekvenserna av pandemin. Ytterligare åtgärder föreslås i föreliggande ärende.

Underlag för beslutet

- Kommunkontorets tjänsteskrivelse 2020-09-07 Tilläggsanslag för åtgärder inom barn- och skolnämndens respektive utbildningsnämndens verksamheter
- Skolverkets rapport Covid-19-pandemins påverkan på skolväsendet

2021-09-07

Diarienummer

KS 2021/0691

Ärendet

Bakgrund

Coronapandemin har medfört stora påfrestningar på många delar av samhället under det senaste året och kommer sannolikt att fortsätta ännu en tid. Efter ett år av nedstängningar och restriktioner krävs åtgärder för att stärka sammanhållningen i samhället.

Det är för tidigt att dra slutsatser om coronapandemins långsiktiga konsekvenser, men den övergripande slutsatsen är att pandemin påverkar många barn och unga och kommer att göra det under en lång tid framöver.

Skolverkets rapport *Covid-19-pandemins påverkan på skolväsendet*

Skolverket har regeringens uppdrag att undersöka pandemins konsekvenser för utbildningen inom skolväsendet. Uppdraget ska slutredovisas i december 2022 med ett antal delredovisningar dessförinnan.

Skolverket konstaterar i delrapport 3 att tillgången till utbildning har varit relativt god inom samtliga skolformer under pandemin. Inom de flesta av skolformerna har verksamheterna hållits öppna för barnen och eleverna i stort sett i samma utsträckning som vanligt. Tillgången till undervisning har kunnat upprätthållas genom en övergång till fjärr- eller distansundervisning i perioder. Vad gäller vissa praktiska moment och utbildning som sker arbetsplatsförlagt har utmaningarna dock varit större.

Skolverket konstaterar i rapporten att pandemin inneburit perioder av högre frånvaro än normalt bland barn och elever i för- och grundskolan. Samtidigt tycks gymnasieskolan periodvis ha kännetecknats av en högre närvaro än vanligt, i alla fall då utbildningen skett på distans. Inom vuxenutbildningen finns det tendenser till en lägre närvaro och ökade studieavbrott inom bland annat SFI samtidigt som utvecklingen förefaller vara den motsatta för komvux på gymnasial nivå. För den senare skolformsdelen tycks också efterfrågan ha ökat under pandemin, i synnerhet inom yrkeskurser.

Frånvaro för såväl elever som personal, liksom en ökad arbetsbelastning för lärarna, har gjort det svårare att upprätthålla kvaliteten i undervisningen på grundskolan. Inom förskolan och grundsärskolan tycks situationen ibland också inneburit att det pedagogiska arbetet delvis har fått stå åt sidan för ett större fokus på omsorgen.

2021-09-07

Diarienummer

KS 2021/0691

Övergången till regelmässig undervisning på distans har inneburit en utmaning för både lärare och elever inom gymnasieskolan och grundskolans årskurs 7–9, samt till viss del även inom komvux. Olika grupper av elever har olika förutsättningar att klara av fjärr- eller distansundervisning. Faktorer som kan påverka är exempelvis ålder, behov av stöd, tidigare studievana och studieresultat, samt familje- och hemförhållanden. Den sammantagna bilden från de genomförda intervjuerna är att både elever och lärare anses ha klarat av undervisningen på distans, men att undervisningen inte alltid bedöms hålla samma kvalitet som vid närundervisning.

Skolverket bedömer sammantaget att det finns en risk för ett utbildningstapp inom flera skolformer, inte minst gymnasieskolan. Det är för tidigt att bedöma omfattningen och vilka konsekvenser detta får för skolväsendet på längre sikt. En utmaning i sammanhanget är att de insatser som kan behövas för att kompensera för förlorad undervisning ofta handlar om mer undervisningstid, samtidigt som svenskt skolväsende sedan tidigare präglas av en omfattande lärarbrist och många befintliga lärare har arbetat hårt under den utdragna pandemin.

Skolan i Lund

Barn- och skolförvaltningen och utbildningsförvaltningen har genomfört kontinuerliga kartläggningar i syfte att följa elevernas progression och behov till följd av fjärr- och distansundervisning. Barn- och skolförvaltningens kartläggning visade bland annat att ca 13% av eleverna i årskurs 9 (149 elever) riskerade att inte uppnå behörighet till yrkesförberedande program. Utifrån vad kartläggningarna visade vidtog förvaltningen åtgärder så som utökat studiestöd, studieverkstad, lovskola, förstärkt mentorskap och extra bemanning. Regelbundna uppföljningar genomfördes för att säkra att insatserna fick avsedd effekt.

Distansundervisningen inom utbildningsförvaltningen har påverkat elevernas lärande och mående negativt. Under pågående pandemi har därför en rad åtgärder genomförts för att mildra de negativa konsekvenserna av distansundervisningen. Enstaka elever och elevgrupper, genom stöd i förordning och nämndbeslut, undantagits och dessa elever har istället fått närundervisning för att klara utbildningen. Detta har varit nödvändigt även utifrån att gymnasiet är kursutformat. Skolornas elevhälsoteam har arbetat aktivt för att på distans fånga upp elever i behov av stöd. På vissa håll har extra elevstödande personal anställts.

Vuxenutbildningen har haft en mycket ansträngd situation med i stort sett allt på distans sen i mars förra året. Konsekvensen av

2021-09-07

Diarienummer

KS 2021/0691

distansutbildning för de studerande är framförallt en förskjutning/förlängning av studierna.

Ett antal elever inom gymnasiet och sfi har fått förlänga studietiden för att kunna fullfölja sin utbildning. Vuxenutbildningen har behövt köpa in datorer till elevgrupper inom sfi. Lovskolorna har utökats.

Utbildningsnämnden har fattat beslut om att tillfälligt undanta gymnasieelever från behörighetsreglerna till kommunal vuxenutbildning så att de utan längre studieuppehåll ska kunna fullfölja sin gymnasieutbildning.

Föredragning

Coronapandemin har medfört stora påfrestningar på många delar av samhället under det senaste året och kommer sannolikt att fortsätta ännu en tid. Efter ett år av nedstängningar och restriktioner krävs åtgärder för att stärka och återstarta samhället.

Det är för tidigt att dra slutsatser om coronapandemins långsiktiga konsekvenser, men den övergripande slutsatsen är att pandemin påverkar många barn och unga och kommer att göra det under en lång tid framöver.

I budgetförslaget för åren 2022–2024 som arbetsutskottet sänt på remiss, finns avsatt medel för att förstärka skolans verksamhet för att hantera konsekvenserna av pandemin. Tilläggsanslag under 2021 skapar möjligheter för nämnderna att påbörja en förstärkning redan under hösten.

Utbildningsnämnden har fattat beslut om att tillfälligt undanta gymnasieelever från behörighetsreglerna till kommunal vuxenutbildning så att de utan längre studieuppehåll ska kunna fullfölja sin gymnasieutbildning. Resurser behöver tillföras vuxenutbildningen för att möjliggöra en så snabb genomströmning som möjligt.

Kommunstyrelsen föreslås bevilja nämnderna föreslagna tilläggsanslag för 2021.

Beredning

Ärendet har beretts i samråd mellan barn- och skolförvaltningen, utbildningsförvaltningen och kommunkontoret.

Barnets bästa

Ärendet berör barn. En förstärkning av resurserna till skolan ökar möjligheterna till kompensatoriska åtgärder för att barn och unga ska nå målen.

2021-09-07

Diarienummer

KS 2021/0691

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget innebär en merkostnad om 4 miljoner kronor. Kostnaden föreslås finansieras via kommunstyrelsens reserverade medel för coronapandemin.

Kommunstyrelsen fick 42 500 tkr som reserverade medel för coronapandemin av dessa återstår efter detta förslag 19 130 tkr.

Christoffer Nilsson
kommundirektör

Jytte Lindborg
skoldirektör

Stefan Norrestam
utbildningsdirektör

Beslutet skickas till

För verkställighet eller motsvarande åtgärd:

Kommunkontoret

Barn- och skolnämnden

Utbildningsnämnden